

Βάλια Νελαβίτσου

- βιογραφικό -

Γεννημένη στην Αθήνα από Ρώσο πατέρα και Ελληνίδα μητέρα η Βάλια Νελαβίτσου ασχολήθηκε από μικρή με τη ζωγραφική. Η καταγωγή της από μια οικογένεια με καλλιτεχνική παράδοση - η προγιαγιά της ήταν ζωγράφος και στενός συγγενείς της ο γλύπτης Μουστάκας, ο οποίος φιλοτέχνησε το άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην Θεσσαλονίκη - αποτέλεσε τον πυρήνα της μετέπειτα ενασχόλησης της με τη ζωγραφική.

Σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας (1948 - 1951) στα εργαστήρια του π. Μαθιόπουλου και του Γ. Μόραλη, στο Παρίσι (1952 - 1953) και στην Ρώμη (1954 - 1955).

Έχοντας δεχτεί επιρροές από Φλαμανδούς ζωγράφους του 17 ου αιώνα, όπως ο Ραυλ Ρουμπενς και ο Άνθωνι ντεν Δυκ και από την ολλανδική σχολή των νεκρών φύσεων, η Βάλια Νελαβίτσου αποτελεί μια σημαντική εκπρόσωπο του νατουραλισμού, καθώς στρέφεται προς τη ζωηρή απόδοση των αντικειμένων. Επίσης διαθέτει μια ρεαλιστική και λεπτομερή ακρίβεια στην απόδοση των μορφών κατορθώνοντας να τονίσει ένα προσωπικό ιδίωμα, όπου η τελειότητα και εξειδίκευση πρωτοστατούν.

Φρούτα, καρποί, Βιβλία, γνωρίσματα ζωής και πνευματικού μόχθου μορφοποιούνται, σχηματοποιούνται ζωντανεύουν στην παλέτα της ευαισθητοποιώντας το ανθρώπινο μάτι. Τα θέματα της είναι παρμένα από τη φύση και η αγάπη της γι' αυτή δεν εκδηλώνεται μόνο με την επιλογή των φρούτων, των λουλουδιών, του ψωμιού, του κρασιού, τα οποία συνδυάζονται με αντικείμενα διαφορετικής ποιότητας και υφής (μπακίρια, ξύλινες επιφάνειες, γυάλινα ποτήρια, πήλινα λαγίγια κ.λ.π.), αλλά και με την απόδοσή τους με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναδεικνύεται η μοναδική τους ομορφιά. Στις νεκρές φύσεις η φύση είναι ζωντανή, παρούσα, δροσερή. Ακόμα και όταν τα αντικείμενα απομακρύνονται από το φυσικό τους περιβάλλον και μεταφέρονται στο εσωτερικό ενός δωματίου, δεν απονεκρώνονται.

Με την πρώτη ματιά θα μπορούσε κανείς να ισχυριστεί τον κοινότυπο και ξεπερασμένο χαρακτήρα των νεκρών φύσεων. Κάποιος άλλος θα μπορούσε να ισχυριστεί τον κυρίαρχο διακοσμητικό τους ρόλο. Μια προσεκτική ματιά στον πίνακα αποκαλύπτει όχι μόνο μια εξαιρετικά πλούσια και προσεγμένη ζωγραφική επιφάνεια, αλλά και την εσωτερικότητα του έργου, η οποία δεν περιορίζεται στη σχεδιαστική και χρωματική απόδοση μιας ωραίας εικόνας, αλλά προχωρεί στην αναδημιουργία της μέσα από την προσωπική οπτική ματιέρα. Η Βάλια Νελαβίτσου, από όσο έχω πληροφορηθεί από τις κριτικές που της έχουν κατά καιρούς γίνει, έχει αναγνωριστεί ως μια πετυχημένη νατουραλίστρια. Δεν είναι, όμως, μόνο αυτό. Η αφηγηματική συνδυασμένη με την περιγραφική της ικανότητα, τοποθετούν τον θεατή μέσα στο έργο και του προτείνουν περισσότερες από "μια" αναγνώσεις. Αυτή είναι η εγγύηση για την

ισορροπία της επικοινωνιακής διαδικασίας ανάμεσα στο δημιουργό, στο έργο τέχνης και στον θεατή (θεωρία της υποδοχής).